

Memoria de 2024

Academia Aragonesa de la Lengua

1. Antecedents.

La *LEY 3/2013, de 9 de mayo, de uso, protección y promoción de las lenguas y modalidades lingüísticas propias de Aragón* creó l'Academia Aragonesa de la Lengua, como institución científica oficial en l'ambito d'as luengas y modalidaz lingüísticas propias d'Aragón (ye decir, l'aragonés y lo catalán).

Seguntes la dita lei, corresponde a l'Academia Aragonesa de la Lengua:

- a) Establir las normas referidas a l'uso correcto d'as luengas y modalidaz lingüísticas propias d'Aragón.
- b) Asesorar los poders publicos y institucions sobre temas relacionaus con l'uso correcto d'as luengas y modalidaz lingüísticas propias y con a suya promoción social.

Lo Gobierno d'Aragón aprebo los suyos estatutos en o *DECRETO 56/2018, de 10 de abril, del Gobierno de Aragón, por el que se aprueban los Estatutos de la Academia Aragonesa de la Lengua*, fixando la suya composición, organización y funcionamiento.

L'Academia Aragonesa de la Lengua quedó constituyida lo 10 d'agosto de 2021, con a publicación en o Boletín Oficial d'Aragón d'o *DECRETO 122/2021, de 29 de julio, del Gobierno de Aragón, por el que se nombra a los académicos de número de la Academia Aragonesa de la Lengua*.

2. Academicos

La tabla sigüent amuestra un listau de toz los academicos de numero de l'Academia, en orden de nombramiento u elección, correspondient a lo zaguer día de 2024.

N.º	Nombre y apellius	Nombramiento / elección	Baixa	Ambito
1	José Ramón Bada Panillo	Decreto 122/2021 (29/07/2021)		IAC
2	Manuel Castán Espot	Decreto 122/2021 (29/07/2021)		IA
3	Mercedes Llop Alfonso	Decreto 122/2021 (29/07/2021)	11/07/2024 (renuncia)	IAC
4	Juan Pablo Martínez Cortés	Decreto 122/2021 (29/07/2021)		IA
5	Francho Rodés Orquín	Decreto 122/2021 (29/07/2021)		IA
6	Carmen Alcover Pinós	Decreto 122/2021 (29/07/2021)		IAC
7	Mª Ángeles Ciprés Palacín	Decreto 122/2021 (29/07/2021)		IA
8	Ánchel Conte Cazcarro	Decreto 122/2021 (29/07/2021)	22/11/2023 (feneiximiento)	IA
9	Ramon Sistac Vicén	Decreto 122/2021 (29/07/2021)		IAC
10	José Solana Dueso	Decreto 122/2021 (29/07/2021)		IA
11	Mª Luisa Arnal Purroy	Decreto 122/2021 (29/07/2021)		IA
12	Mª Pilar Benítez Marco	Decreto 122/2021 (29/07/2021)		IA
13	Javier Giralt Latorre	Decreto 122/2021 (29/07/2021)		IAC
14	Mª Teresa Moret Oliver	Decreto 122/2021 (29/07/2021)		IAC
15	Francho Nagore Laín	Decreto 122/2021 (29/07/2021)		IA
16	Hèctor Moret Coso	Pleno de 22/6/2022		IAC
17	Marta Marín Bráviz	Pleno de 9/5/2024		IA

A resultas d'o feneiximiento d'Ánchel Conte Cazcarro lo **22 de noviembre de 2023** lo Pleno de l'Academia, celebrau lo **14 de marzo de 2024**, declaró una vacant d'un academico u academica de numero en l'ambito lingüístico de l'Instituto de l'Aragonés. Lo **26 de marzo de 2024** la Chunta de Gobierno acordó iniciar lo procedimiento pa cubrir la dita vacant. Dimpués d'o periodo establiu, dos candidatas estieron presentadas per los academicos y academicas de numero: Iris Orosia Campos Bandrés y Marta Marín Bráviz. Lo Pleno reuniu en sesión extraordinaria lo **9 de mayo de 2024** eslichó a **Marta Marín Bráviz** como nueva academica de numero, adscrita a l'Instituto de l'Aragonés. Marta Marín adquirió la condición plena de académica de número en o Pleno celebrau lo **21 d'octubre de 2024**.

L'**11 de chuliol de 2024**, l'academica Mª Mercedes Llop Alfonso presentó la suya renuncia. Lo Pleno celebrau lo **21 d'octubre de 2024** va declarar una vacant d'academico u academica de numero en l'ambito lingüístico de l'Institut Aragonès del Català. Lo **17 d'aviento de 2024** la Chunta de Gobierno va acordar iniciar lo procedimiento pa cubrir la dita vacant. En rematar l'anyo 2024 la vacant producida per esta renuncia encara no heba estau cubierta. Per tanto, a 31 d'aviento de 2024 los miembros de numero de l'Academia Aragonesa de la Lengua son os siguients:

1. José Ramón Bada Panillo.
2. Manuel Castán Espot.
3. Juan Pablo Martínez Cortés
4. Francho Rodés Orquín
5. Carmen Alcover Pinós
6. María Ángeles Ciprés Palacín
7. Ramon Sistac Vicén
8. José Solana Dueso
9. María Luisa Arnal Purroy
10. María Pilar Benítez Marco
11. Javier Giralt Latorre
12. María Teresa Moret Oliver
13. Francho Nagore Laín
14. Hèctor B. Moret Coso
15. Marta Marín Braviz

L'anyo 2024 ha visto tamién lo nombramiento de **Brian Mott** como academico d'honor, lo **9 de mayo de 2024**, a propuesta de l'Instituto de l'Aragonés. A zaguers de 2024, la nomina de academicos d'honor ye formada per:

1. Artur Quintana i Font
2. Brian Mott

3. Pleno.

L'Academia celebró 5 sesiones d'o Pleno en l'anyo 2024.

En a sesión d'o **14 de marzo de 2024** lo Pleno declaró una vacant de miembro numerario en l'ambito lingüístico de l'aragonés, correspondient a la baixa d'Ánchel Conte. Lo Pleno tamién aprebo la

memoria d'actividaz de 2023, l'informe economico y estau de contos, asinas como lo presupuesto de l'exercicio 2024.

Lo día **9 de mayo de 2024** lo Pleno se reunió, en sesión extraordinaria monografica, pa la provisión d'a vacant declarada en l'ambito de l'aragonés. S'heban presentau dos candidaturas, la de Iris Orosia Campos Bandrés la de Marta Marín Bráviz. Celebradas las votacions, y habendo recibiu lo voto favorable d'a mayoría absoluta d'os miembros d'o Pleno, quedó eslechida Marta Marín Bráviz como la decisetena academica de numero de l'AAL, adscrita a l'Instituto de l'Aragónés.

Ixe mesmo día **9 de mayo de 2024**, se celebró contino una reunión ordinaria d'o Pleno, en la cual s'informó d'as actividaz feitas per los Institutos en os zaguers meses, d'a evolución d'os proyectos en marcha y d'as actividaz previstas, asinas como de diferents reunions mantenidas con atras entidaz y propuestas de colaboracions recibidas. Tamién s'aprebó la elección de Brian Mott como academico d'honor de l'Academia Aragonesa de la Lengua, a propuesta de l'Instituto de l'Aragónés.

Lo **21 d'octubre de 2024** se celebró sesión ordinaria d'o Pleno de l'Academia en que, entre otras cuestiones, se recibió a Marta Marín en o suyo primer Pleno, se declaró una vacant en l'ambito de l'Institut Aragonès del Català, per la renuncia de Merxe Llop, s'informó d'as actividaz feitas en este periodo y s'aprobó fer tirar entabant la creación d'un corpus paralelo texto-voz en colaboración con a Fundación Mozilla.

Lo **25 de noviembre de 2024** lo Pleno de l'Academia, reuniu en sesión extraordinaria, aprobó la celebración d'o convenio de colaboración propuesto entre la Universidat de Zaragoza y l'Academia.

4. Chunta de Gobierno.

A resultas d'a baixa per renuncia de l'academica Merxe Llop, va quedar vacant una d'as vocalías correspondients a l'Institut Aragonès del Català. Lo plenario de l'Institut Aragonès del Català, reuniu lo 6 de noviembre de 2024, eslichió a Hèctor Moret Coso pa cubrir esta vacant. Per tanto, en rematar l'anyo la Chunta de Gubierno de l'Academia Aragonesa de la Lengua ye formada per:

President:	Javier Giralte Latorre
Vicepresidenta:	María Pilar Benítez Marco
Tesorera:	Mª Teresa Moret Oliver
Secretario:	Juan Pablo Martínez Cortés
Vocals:	Mª Ángeles Ciprés Palacín
	Francho Rodés Orquín
	Hèctor Moret Coso
	Ramon Sistac Vicén

En l'anyo 2024, la Chunta de Gubierno ha manteniú reunions y s'ha encargau d'as chestions administrativas y economicas necesarias pa lo **gubierno ordinario** d'a corporación. Amás, los cargos d'a Chunta de Gubierno s'han encargau d'as diferents fayenas que lis pertocan, seguntes los estatutos, y de representar a l'Academia en diferents actos.

En a reunión de **14 de marzo de 2024**, la Chunta de Gobierno aprobó, en sesión ordinaria, la memoria d'actividad de 2024, la memoria económica d'ixe mesmo ejercicio y lo presupuesto de l'exercicio 2024.

Lo **26 de marzo de 2024**, la Chunta de Gobierno celebró sesión extraordinaria en que s'acordó l'inicio d'o procedimiento pa curbir una vacant d'academico de numero adscrita a l'Instituto de l'Aragonés.

Lo **25 de noviembre de 2024**, la Chunta de Gobierno aprobó la propuesta de convenio de colaboración entre la Universitat de Zaragoza y l'Academia Aragonesa de la Lengua.

En a reunión de **17 d'aviento de 2024**, la Chunta de Gobierno celebró sesión extraordinaria en que s'acordó l'inicio d'o procedimiento pa curbir una vacant d'academico de numero adscrita a l'Institut Aragonès del Català.

5. Actividad d'os organos de treball de l'Academia.

5.1. Instituto de l'Aragonés.

En l'anyo 2024 s'han produciu cambios en a Comisión Permanent de l'Instituto de l'Aragonés. Lo **17 de chinero de 2024** lo Plenario eslichí a **Juan Pablo Martínez Cortés** como Director de l'Instituto de l'Aragonés, cubriendo asinas la vacant producida per la muerte d'Ánchel Conte, deixando vacant la subdirección de l'instituto. En a reunión celebrada lo **18 de marzo de 2024** lo Plenario eslichí a **Manuel Castán Espot** como subdirector de l'Instituto de l'Aragonés. Finalment, lo **15 de mayo de 2024** lo Plenario eslichí a **Mª Luisa Arnal Purroy** como vocal d'a Comisión Permanent de l'Instituto.

Per tanto, la Comisión Permanent, a 31 d'aviento de 2023, ye formada per:

Director:	Juan Pablo Martínez Cortés
Subdirector:	Manuel Castán Espot
Secretario-Admin.:	José Solana Duaso
Vocals:	Mª Luisa Arnal Purroy Mª Pilar Benítez Marco

En a sesión celebrada lo **18 de marzo de 2024**, lo Plenario de l'Instituto de l'Aragonés discutió la planificación d'os treballos en gramatica y lexicografía.

En a reunión d'o **15 d'abril de 2024**, lo Plenario de l'Instituto de l'Aragonés acordó proponer a lo Pleno de l'Academia Aragonesa de la Lengua la elección de Brian Mott como Academico d'Honor.

5.1.1. Sección de gramatica.

La Sección de gramatica de l'Instituto de l'Aragonés, presidida per Juan Pablo Martínez, trató en reunión celebrada lo **20 de mayo de 2024** la estructura d'os capítulos d'a gramatica y la manera de treballar que tendrá la sección.

5.1.2. Sección de lexicografía.

La Sección de lexicografía de l'Instituto de l'Aragonés quedó constituyida lo **15 d'abril de 2024**, eslechindo a Francho Rodés y a Juan Pablo Martínez como president y secretario, respectivament.

En a mesma sesión s'aprebó tamién un documento de treball inicial pa la elaboracion d'un diccionario cheneral de l'aragonés.

En sesión celebrada l'**11 d'aviento de 2024**, se treballó un documento sobre lo diccionario cheneral de l'aragonés, asinas como atras propuestas de treball entre las que se consideró prioritaria la elaboración d'un vocabulario elemental que faga honra pa la ensenyanza.

5.2. Institut Aragonès del Català.

En l'anyo 2024 s'han produciu cambios en a Comisión Permanent de l'Institut Aragonès del Català. Lo **6 de noviembre de 2024** lo Plenario eslichí a **Hèctor Moret Coso** como vocal d'a Comisión Permanent de l'Institut.

Per tanto, la Comisión Permanent, a 31 d'aviento de 2023, ye formada per:

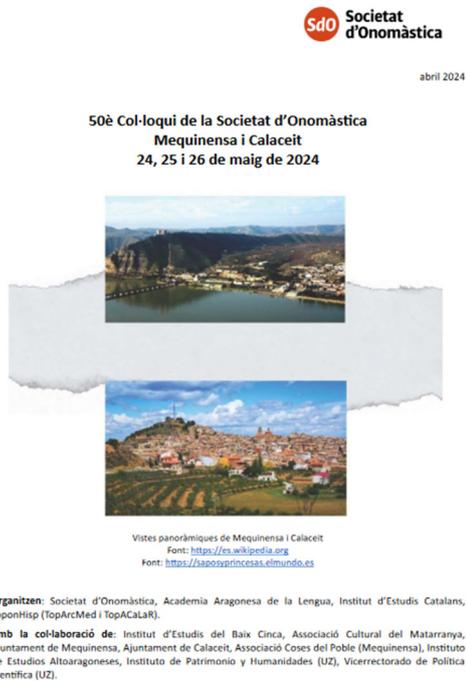
Director:	Javier Giralt Latorre
Subdirector:	Ramon Sistac Vicén
Secretaria-Admin.:	Mª Teresa Moret Oliver
Vocals:	Carmen Alcover Pinós Hèctor Moret Coso.

6. Actos organizaus per l'Academia.

6.1. 50è Col·loqui de la Societat d'Onomàstica.

Entre lo **24 y lo 26 de mayo de 2024** se va celebrar en Mequinensa y Calaceit lo cincuenteno Coloquio d'a Societat d'Onomastica, organizaus per la Societat d'Onomàstica, l'Academia Aragonesa de la Lengua y l'Institut d'Estudis Catalans. Lo tema central d'o coloquio estió la onomastica d'Aragón, en calsequiera d'os suyos tres ambitos lingüísticos: aragonés, catalán y castellano.

En Mequinensa lo coloquio va contar con vinte intervencions, quatre ponencias y deciseis comunicacions y en Calaceit, con una ponencia y cinco comunicacions. Lo programa se completó con atras actividaz, como un paseo literario per lo pueblo viello de Mequinensa, con explicacions acompañadas de textos de Jesús Moncada. A Calaceit, se va fer un recorriu per lo centro antigo y una excursión a lo poblau iberico de Sant Antoni. Cal destacar la cualidat d'as ponencias y comunicacions y tamién la implicación d'os concellos y asociacions locals.

Imàchens d'o 50o Coloqui d'a Societat d'Onomàstica

6.2. Acto de presa de posesión d'o director de l'Instituto de l'Aragonés y presentación d'a Ortografía de l'Aragonés.

Lo chueves **30 de mayo de 2024** tenió lugar en o Paraninfo d'a Universidat de Zaragoza la presa de posesión solemne d'o profesor Juan Pablo Martínez Cortés como director de l'Instituto de l'Aragonés de l'Academia Aragonesa de la Lengua y la presentación d'o libro Ortografía de l'aragonés que replega la normativa ortografica oficial aprebadada per esta corporación en abril de 2023.

L'acto estió presidiu per lo vicerrector d'Internacionalización y Cooperación, Francisco Beltrán, y tamién i asistió la Consellera de Presidencia, Interior y Cultura d'o Gobierno d'Aragón, Tomasa Hernández. Juan Pablo Martínez prometió lo cargo y, en o suyo discurso de salutación, remeró lo papel que heba tenui Ánchel Conte como director de l'Instituto, y asumió con responsabilidad los compromisos expresaus per lo suyo predecesor. Subrayó las funcions normativas y d'asesoramiento de l'Academia y resaltó la importancia d'a colaboración con as institucions publicas y la ciudadanía pa preservar y promover lo patrimonio lingüístico aragonés, ofrindo emparo y colaboración en cualsequier actividat relacionada con as luengas propias. Juan Pablo Martínez tamién va demandar a los poders publicos politicas pa emparar y promover l'uso d'as luengas propias y los animó a treballar en consensos amplos y estables, con l'emparo de l'Academia como entidat científica independent.

Contino se procedió a la presentación d'o libro *Ortografía de l'aragonés*. Javier Giralt valoró la importancia pa l'aragonés de l'aprebación d'a suya norma ortografica oficial, y destacó lo buen treballa feito per l'Instituto de l'Aragonés baixo la dirección d'Ánchel Conte. Juan Pablo Martínez va evocar la ilusión que este hese tenui per estar en a presentación d'a Ortografía y procedió a leyer lo prologo que Ánchel deixó pa la publicación. Lo vicerrector Francisco Beltrán metió en valor la riqueza que suposa lo multilingüismo y manifestó que, pa la supervivencia d'una luenga como l'aragonés, cal treballar en a suya normativización, como ye fendo l'Academia.

L'acto remató con a emotiva prohección d'un video con poemas d'Ánchel Conte cantaus per Elena Martínez y leyius per Lucía López Marco.

L'Academia Aragonesa de la Lengua

se complaz a convidar-vos a l'acto publico y solemne de presa de posesión d'o director de l'Instituto de l'Aragonés, lo Sr. Juan Pablo Martínez Cortés, que se farà lo chueves 30 de mayo, a las 19 horas, en a Sala Pilar Sinués d'o Paraninfo d'a Universidat de Zaragoza (plaza Basilio Paraíso, 4).

Seguiu, se farà la presentación d'a publicación *Ortografía de l'aragonés*.

Zaragoza, mayo 2024

L'Academia Aragonesa de la Lengua

es complaz a convidar-vos a l'acte públic i solemne de presa de possessió del director de l'Instituto de l'Aragonés, el Sr. Juan Pablo Martínez Cortés, que tindrà lloc el dijous 30 de maig, a les 19 hores, a la Sala Pilar Sinués del Paraninfo de la Universitat de Saragossa (plaça Basilio Paraíso, 4).

Tot seguit, es durà a terme la presentació de la publicació *Ortografía de l'aragonés*.

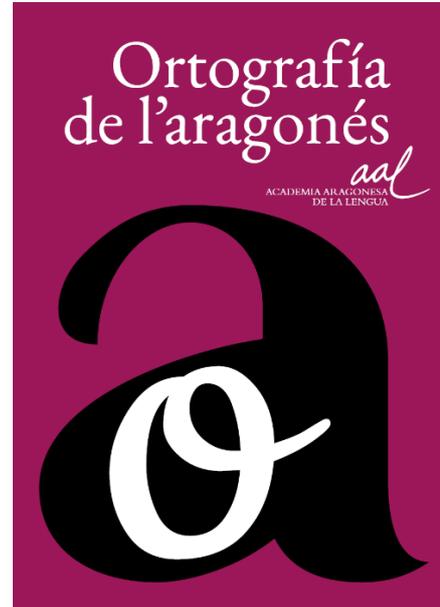
Saragossa, maig 2024

La Academia Aragonesa de la Lengua

se complace en invitarle al acto público y solemne de toma de posesión del director del Instituto de l'Aragonés, D. Juan Pablo Martínez Cortés, que tendrá lugar el jueves 30 de mayo, a las 19 horas, en la Sala Pilar Sinués del Paraninfo de la Universidad de Zaragoza (plaza Basilio Paraíso, 4).

A continuación, se llevará a cabo la presentación de la publicación *Ortografía de l'aragonés*.

Zaragoza, mayo 2024

Imáchens de l'acto de Presa de Posesión d'o director de l'Instituto de l'Aragonés

7. Cronolochía d'as actividaz mas destacadas realizadas en l'anyo 2024.

- 17/1/2024 Sesión d'o Plenario de l'Instituto de l'Aragonés. Elección de Juan Pablo Martínez Cortés como director de l'Instituto.
- 6/2/2024 Reunión d'una representación d'a Chunta de Gobierno con a Consellera de Presidencia, Interior y Cultura.
- 10/2/2024 Homenache a Ánchel Conte en l'Aínsa con participación d'o president y lo secretario de l'Academia.

- 21/2/2024 Día d'a Luenga Materna. Conferencia de l'academica M.ª Teresa Moret presentando l'AAL, en l'acto commemorativo organizau per la Escuela d'Idiomas d'Alcanyiz con a colaboración de l'AAL.
- 24/2/2024 Acto commemorativo d'o 40o aniversario d'a Declaració de Mequinensa, con participación de Javier Giralt y M.ª Teresa Moret.
- 7/3/2024 Reunión d'o president y lo secretario de l'Academia con a Vicerrectora de Prochección Cultural d'a Universitat de Zaragoza, Yolanda Polo.
- 9/3/2024 Gala d'entrega d'os VII premios agora x l'aragonés, que han contaú con a participación de M.ª Luisa Arnal Purroy como representant de l'AAL en o churau.
- 14/3/2024 Sesión d'o Chunta de Gobierno de l'Academia.
- 14/3/2024 Sesión d'o Pleno de l'Academia.
- 18/3/2024 Sesión d'o Plenario de l'Instituto de l'Aragonés. Elección de Manuel Castán Espot como subdirector de l'Instituto.
- 26/3/2024 Sesión d'a Chunta de Gobierno de l'Academia.
- 15/4/2024 Reunión d'o Plenario de l'Instituto de l'Aragonés. Se proposa a lo Pleno la elección de Brian Mott como Academico d'Honor.
- 15/4/2024 Reunión de constitución d'a Sección de Lexicografía de l'Instituto de l'Aragonés. S'esliche a Francho Rodés y a Juan Pablo Martínez como president y secretario d'a sección.
- 9/5/2024 Sesions extraordinaria y ordinaria d'o Pleno de l'Academia. Elección de Marta Marín Bráviz como academica de numero adscrita a l'Instituto de l'Aragonés. Elección de Brian Mott como academico d'honor, a propuesta de l'Instituto de l'Aragonés.
- 15/5/2024 Publicación en BOA d'o *DECRETO 78/2024, de 8 de mayo, del Gobierno de Aragón, por el que se designa a D. Juan Pablo Martínez Cortés, Director del Instituto de l'aragonés.*
- 15/5/2024 Sesión d'o Plenario de l'Instituto de l'Aragonés. Elección de M.ª Luisa Arnal Purroy como vocal d'a Comisión Permanent de l'Instituto de l'Aragonés.
- 20/5/2024 Reunión d'a Sección de Gramatica de l'Instituto de l'Aragonés.
- 24/5/2024 S'inicia en Mequinensa lo 50è Col·loqui de la Societat d'Onomàstica.
- 26/5/2024 Se zarra en Calaceit lo 50è Col·loqui de la Societat d'Onomàstica.
- 29/6/2024 Gala d'os Premios Arredol organizaus per l'asociación Fablans con premio a l'academico Francho Nagore y participación de Juan Pablo Martínez en representación de l'Academia.
- 11/7/2024 Renuncia de M.ª Mercedes Llop Alfonso como academica de numero.

- 13/8/2024 Publicación en o BOA d'a *RESOLUCIÓN de 12 de julio de 2024, de la Directora General de Patrimonio Cultural, sobre las normas referidas al uso correcto de las lenguas y modalidades lingüísticas de Aragón en el ámbito institucional y de la enseñanza.*
- 24/9/2024 Presentación d'o libro "Las chias de la Academia", de José Solana Dueso, coorganizada per l'AAL y con participación d'o president de l'Academia.
- 26/9/2024 Celebración d'o Día Europeu d'as Luengas en o Congreso d'os Deputaus, organizada per la Presidencia d'o Congreso y lo Ministerio de Cultura. Participación d'o president de l'AAL en una mesa redonda chunto a representants d'a resta d'academias lingüísticas d'Espanya.
- 2/10/2024 Participación de l'academica M.ª Teresa Moret en un coloquio sobre estandarización d'as luengas de l'Estau, chunto a miembros d'a Real Academia Galega, l'Academia de la Llingua Asturiana y d'Euskaltzaindia.
- 21/10/2024 Sesión d'o Pleno de l'Academia.
- 23/11/2024 Homenache a Ánchel Conte en o Centro Aragonés de Barcelona con asistencia d'Hèctor Moret en representación de l'Academia.
- 25/11/2024 Sesión d'a Chunta de Gobierno de l'Academia.
- 25/11/2024 Sesión d'o Pleno de l'Academia.
- 11/12/2024 Reunión d'a Sección de Lexicografía de l'Instituto de l'Aragónés.
- 17/12/2024 Sesión d'a Chunta de Gobierno de l'Academia.

8. Siede de l'Academia

La siede de l'Academia continua estando en l'Edificio Rosa Arjó, plazau en a carrera San Antonio Abad nº 38 de Zaragoza.

9. Biblioteca de l'Academia

L'Academia cuenta con una Biblioteca de mas de mil referencias bibliograficas. Manimenos, la falta de recursos materials y humanos no ha feito encara posible que esta pueda meter-se a disposición d'o publico.

10. Portal web de l'Academia

En o portal web de l'Academia (<https://academiaaragonesadelalengua.org>) puede trobar-se información basica sobre la institución y sobre los academicos y academicas. Tamién describe, entre atras cosas, los organos de gobierno y de trebalo de l'Academia, los acuerdos presos per lo Pleno, las memorias anuales, asinas como un formulario electronico de contacto. En l'apartau de noticias y actividaz se reportan periodicament las actividaz de l'Academia. Amás, lo portal tamién aculle los documento normativos aprebaus y las publicacions de l'Academia. Lo portal tiene, amás, dos apartaus especificos an que se describe lo funcionamiento y actividaz de l'Instituto de l'Aragónés y l'Institut Aragonès del Català.

Bienvenidos a la web de la Academia Aragonesa de la Lengua

La Academia Aragonesa de la Lengua es una institución científica creada por mandato de la Ley 3/2013, de 9 de mayo, de uso, protección y promoción de las lenguas y modalidades lingüísticas propias de Aragón.

Esta institución está al servicio de la sociedad aragonesa y su objetivo es amparar el aragonés y el catalán, como lenguas propias de Aragón, hacerlas visibles socialmente y, en consecuencia, proteger este legado de nuestros antepasados, con el fin de preservarlo y transmitirlo, siempre desde el rigor científico.

Sus funciones son establecer las normas de uso correcto del aragonés y del catalán de Aragón, así como velar por estas dos lenguas, defendiendo los derechos lingüísticos de sus hablantes y asesorando a los poderes públicos e instituciones sobre las mismas.

Documentos y acuerdos

Publicaciones

Documentos normativos

Contacto

Noticias y Actividades

- Héctor Moret, nuevo académico de número de la Academia Aragonesa de la Lengua**

El mequinquense, que quedará adscrito al Institut Aragonès del Català, es el decimosexto académico de número de esta corporación [+]
- Participación de la vicepresidenta de la Academia en la "Semana online de las lenguas: Aragonés y Asturiano", organizada por CC.OO.**

La Federación de Enseñanza CCOO Aragón, en colaboración con la Federación de Enseñanza CCOO Asturias, organizó unas jornadas online los días 26 y 28 de abril. [-]
- Entrevista al secretario de la Academia Aragonesa de la Lengua**

La emisora Radio La Comarca entrevista a Juan Pablo Martínez, secretario de la Academia y subdirector del Instituto de l'Aragonès. [+]
- El presidente y la vicepresidenta de la Academia participan en una jornada de hermanamiento del profesorado de las lenguas propias de Aragón**

El pasado 25 de marzo tuvo lugar en Monzón una jornada de hermanamiento entre docentes de aragonés y catalán. [-]

11. Publicacions

En os primers días de 2024 veyió la luz la primera publicación de l'AAL: la Ortografía de l'aragonés.

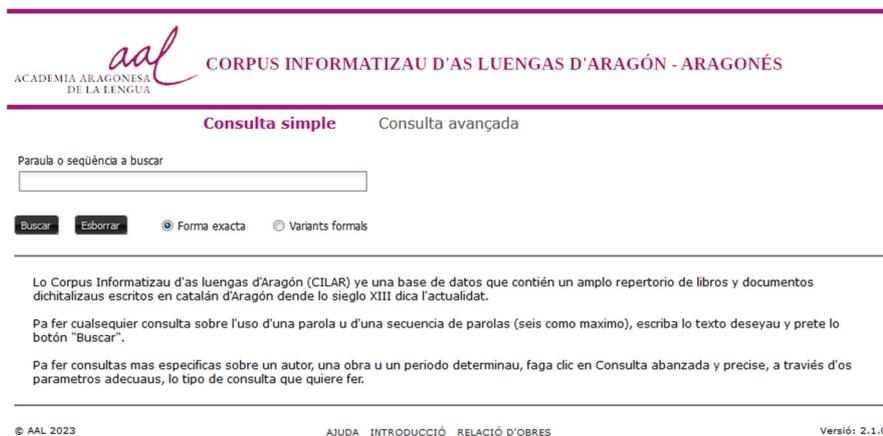

12. Revista de l'Academia Aragonesa de la Lengua (RAAL)

En 2024 s'ha treballau en encheugar la Revista de l'Academia Aragonesa de la Lengua, una revista científica sobre las luengas propias d'Aragón. En 2025 se publicará lo numero 0, con articlos escritos per invitación, y se lanzará la invitación pa recibir articlos pa los numeros siguients.

13. Corpus Informatizau d'as Luengas d'Aragón (CILAR)

Como primer paso enta la creación d'o CILAR s'ha feito adaptacions a lo software d'o SIGLEVAL y CIVIL, cediui per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. Lo sistema, que no incluye encara documentos, ye agora instalau en un servidor privau.

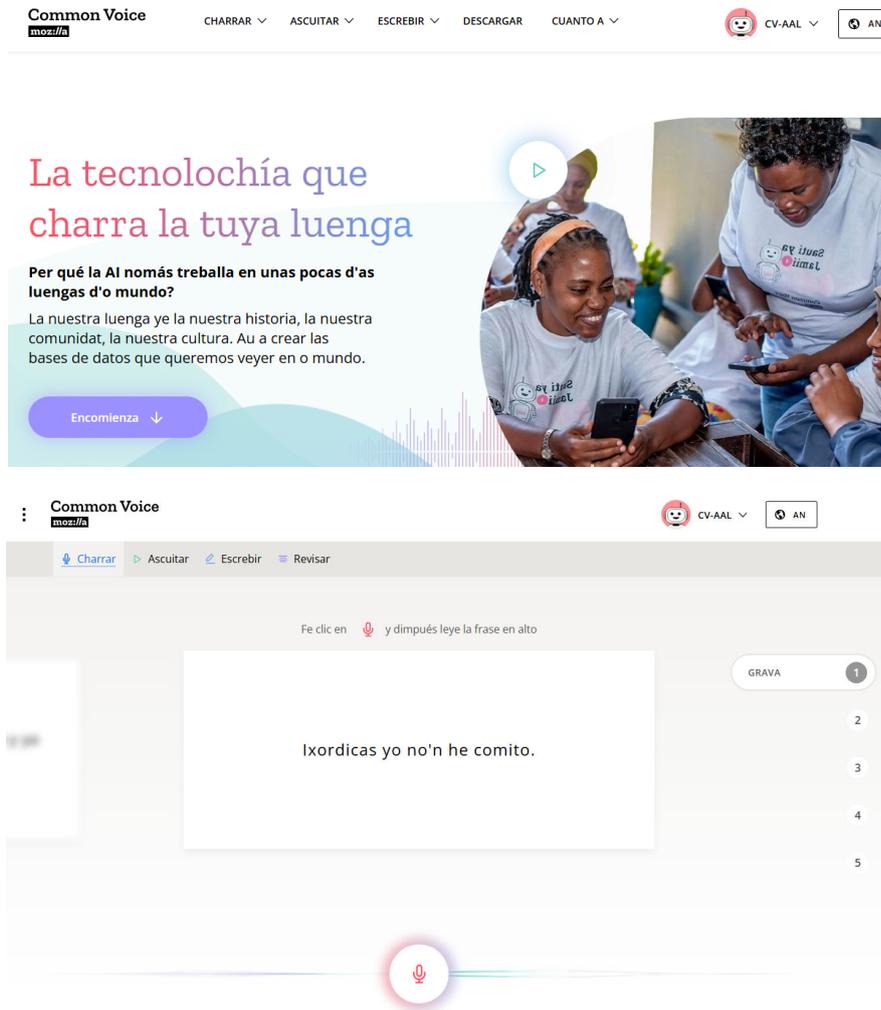
The screenshot shows the search interface for the Corpus Informatizau d'as Luengas d'Aragón (CILAR). At the top left is the AAL logo and the text 'ACADEMIA ARAGONESA DE LA LENGUA'. To the right, it says 'CORPUS INFORMATIZAU D'AS LUENGAS D'ARAGÓN - ARAGONÉS'. Below this, there are two tabs: 'Consulta simple' (selected) and 'Consulta avanzada'. A search input field is labeled 'Paraula o seqüència a buscar'. Below the field are buttons for 'Buscar' and 'Esborrar', and radio buttons for 'Forma exacta' (selected) and 'Variants formals'. A horizontal line separates the search area from the instructions. The instructions state: 'Lo Corpus Informatizau d'as luengas d'Aragón (CILAR) ye una base de datos que contién un amplo repertorio de libros y documentos digitalizaus escritos en catalán d'Aragón dende lo sieglo XIII dica l'actualitat. Pa fer cualsequier consulta sobre l'uso d'una parola u d'una secuencia de parolas (seis como maximo), escriba lo texto deseyau y prete lo botón "Buscar". Pa fer consultas mas especificas sobre un autor, una obra u un periodo determinau, faga clic en Consulta avanzada y precise, a través d'os parametros adecuauas, lo tipo de consulta que quiere fer.' At the bottom, there is a footer with '© AAL 2023', 'AJUDA INTRODUCCIÓ RELACIÓ D'OBRES', and 'Versió: 2.1.0'.

14. Corpus texto-voz aragonés (Common Voice)

L'Academia Aragonesa de la Lengua ye treballando chunto con a Fundación Mozilla pa crear un corpus texto-voz en aragonés, que incluija totas las variedaz. Este corpus contribuirá a reforzar la presencia dichital de l'aragonés en as tecnolochías basadas en a interacción con maquinas y la intelichencia artificial.

Common Voice ye un proyecto d'a Fundación Mozilla que mira de crear un corpus ubierto de gravacions de voz en multiples luengas. Ye pensau pa facilitar lo desenrollo de ferramientas dichitals como asistentes virtuales, reconoixedors de voz, sintetizadors de voz y recursos educativos.

Lo proyecto, con una duración inicial de 4 meses, encomenzó en diciembre de 2024 con una fase de replega de frases en totas las variedaz d'aragonés, cedidas per los suyos autores u correspondients a autores que los suyos dreitos d'autor sigan ya venciuis. A partir d'o mes de chinero se gravarán las voces de participants voluntarios gravando las frases replegadas. Lo proyecto inicial durará dica zaguers de marzo de 2025, y s'espera poder publicar lo corpus en a primer metat de l'anyo 2025.

15. Atras colaboracions

L'Academia va colaborar con o *Premio Espiello Agora x l'aragonés* endentro d'o Festival Espiello organizau per la comarca de Sobrarbe. Como parte d'esta colaboración, l'academica M^a. Luisa Arnal Purroy va participar en o churau en representación de l'AAL.

L'Academia Aragonesa de la Lengua participa, como *institución colaboradora*, en o proyecto "*Cartografía del Patrimonio Cultural Aragonés*" d'o Instituto de Patrimonio y Humanidaz d'a Universidat de Zaragoza.

L'Academia tamién va colaborar con equipos d'investigación d'a Universidat d'Alacant y la Universidat Oberta de Catalunya en a preparación d'un conchunto de datos pa entrenar y avaluar las prestacions de traductors automaticos. Con estos datos se va organizar una competición científica, animando a equipos d'investigación de tot lo munto a encercar metodolochías y desenrollar traductors automaticos entre lo castellano y tres luengas ibericas con pocos recursos: aragonés, asturiano y aranés. Los resultaus y las conclusions d'a competición se presentoron en noviembre de 2024 en Miami, en o congreso *Empirical Methods in Natural Language Processing*. Lo resumen d'os resultaus

d'a competición puede trobar-se en <https://aclanthology.org/2024.wmt-1.57> y la presentación d'o conchunto de datos, aquí: <https://aclanthology.org/2024.wmt-1.41>.

16. Presencia de l'Academia en rez socials

En l'anyo 2024 l'Academia Aragonesa de la Lengua ha seguiu compartindo información sobre las suyas actividaz en os rez socials.

Lo perfil en o ret social X (antigo twitter) https://x.com/AAL_Academia, que ye seguiu per 1451 seguidores (250 mas que l'anyo anterior) y lo perfil de Facebook <https://www.facebook.com/academiaaragonesadelalengua/>, ye seguiu per 710 cuentas (120 mas que l'anyo anterior). En o mes d'aviento se creó tamién una cuenta en o ret social BlueSky <https://bsky.app/profile/aal-academia.bsky.social>, que cuenta con 63 seguidores. En 2024 s'ha feito 31 publicacions, que han tenu mas de 115.000 visualizacions en Twitter. Quanto a la Canal de YouTube https://www.youtube.com/@aal_academia, esta no ha incorporau nuevo conteni en 2024. Lo video d'o acto de presa de posesión d'os cargos electos de l'Academia ha arribau a 1.100 visualizacions.

17. Notas de prensa y aparición en medios de comunicación.

S'ha ninviáu nota de prensa a los medios con motivo d'a elección de Marta Marín Bráviz como academica de numero y de Brian Mott como academico d'honor de l'AAL y de l'acto de presa de posesión d'o director de l'Instituto de l'Aragónés y presentación d'a Ortografía de l'aragónés.

Amás, s'ha publicau información sobre diferents actos de l'Academia en a sección de noticias y actividaz d'a pachina web: <https://academiaaragonesadelalengua.org/noticias-actividades>

Contino se listan belunas d'as aparicions de l'Academia en medios de comunicación:

a) Elección de Marta Marín como academica de numero y de Brian Mott como academico d'honor.

Cadena Ser Aragón (13/5/2024)

<https://cadenaser.com/aragon/2024/05/13/la-chesa-marta-marin-entra-en-la-academia-aragonesa-de-la-lengua-radio-jaca-ser-pirineos/>

Arainfo (15/5/2024)

<https://arainfo.org/marta-marin-nueva-academica-de-numero-y-brian-mott-nuevo-academico-dhonor-de-lacademia-aragonesa-de-la-lengua/>

El Pirineo Aragónés (24/5/2024)

<https://elpirineoaragones.com/2024/05/24/marta-marin/>

Aragón Hoy (6/6/2024)

<https://www.hoyaragon.es/articulo/huesca/la-chesa-marta-marin-entra-en-la-academia-de-la-lengua-aragonesa-para-lograr-la-normativizacion-del-aragones/20240606082341068971.html>

b) Financiación de l'Academia.

Heraldo de Aragón / EFE (12/4/2024)

<https://www.heraldo.es/noticias/aragon/2024/04/12/academia-aragonesa-de-la-lengua-lamenta-falta-financiacion-estatal-1725721.html>

Arainfo (12/4/2024)

<https://arainfo.org/a-luenga-aragonesa-la-sola-sin-financiacion-pa-la-suya-academia-dimpuedaceptar-lo-gobierno-espanyol-fundos-pa-laranesa/>

Arainfo (17/5/2024)

<https://arainfo.org/jorge-pueyo-reclama-subsvencion-estatal-pa-lacademia-aragonesa-de-la-lengua/>

Arainfo (20/5/2024)

<https://arainfo.org/la-comisaria-europea-pa-cultura-prene-nota-das-menazas-a-laragones-y-la-falta-de-recursos-pa-la-suya-academia/>

c) Acto de presa de posesión d'o director de l'Instituto de l'Aragonés y presentación d'a Ortografía de l'Aragonés.

Arainfo (5/6/2024)

<https://arainfo.org/solemne-acto-de-presa-de-posesion-do-director-de-linstituto-de-laragones-y-presentacion-da-ortografia-de-laragones/>

Diario del Alto Aragón (6/6/2024)

d) Entrevista a Javier Giralt, president de l'Academia

Vilaweb (13/2/2024)

<https://www.vilaweb.cat/noticies/javier-giralt-catala-arago-entrevista/>

e) Entrevista a Juan Pablo Martínez, director de l'Instituto de l'Aragonés

eldiario.es (20/6/2024)

https://www.eldiario.es/aragon/juan-pablo-martinez-nuevo-director-instituto-l-aragones-realidad-idioma-intranquilidad_1_11463914.html

f) Entrevista a José Solana con motivo d'o Día Europeu d'as Luengas.

ondacero (26/09/2024)

https://www.ondacero.es/emisoras/aragon/audios-podcast/brujuja/brujuja-aragon-26092024_2024092666f5945f3c87870001edb068.html

g) Opinión del director de l'IAC sobre terminología en libros de texto .

El Periódico de Aragón (10/10/2024)

<https://www.elperiodicodearagon.com/aragon/2024/10/10/libro-rescata-despectivo-chapurriau-aragon-109130066.html>

h) Crónicas en Temps de Franja

Temps de Franja 161. *L'AAAL participa en l'homenatge a Ànchel Conte a l'Aínsa.*

Temps de Franja 162. *Juliol 2024. 50è Col·loqui d'Onomàstica a Mequinensa i Calceit.*

Temps de Franja 163. *Novembre 2024. L'AAAL participa en els actes del Dia Europeu de les Llengües al Congrés.*

L'AAAL participa en l'homenatge a Ànchel Conte a l'Aínsa

II J. GIRALT, J. P. MARTÍNEZ, M. MORET

Juan Pablo Martínez Moret a l'acte d'inauguració de l'Ortografía de l'aragonés.

El dissabte 10 de febrer l'Ajuntament de l'Aínsa va organitzar un emotiu i multitudinari homenatge a Ànchel Conte. Un acte en què la llengua aragonesa va tenir un paper central i que va comptar amb la participació de l'Acadèmia Aragonesa de la Llengua.

L'acte va tenir com a mestre de cerimònies l'editor Chusé Raúl Usón i totes les intervencions van dibuixar un home excepcional, compromès, generós i treballador en totes facetes de la seua vida, i especialment en la recuperació i defensa de l'aragonés, a més de ser un referent de la literatura moderna en aquesta llengua.

La intervenció per part de l'Acadèmia va estar a càrrec del seu secretari, Juan Pablo Martínez, actual director de l'Institut de l'Aragó, i es va centrar en l'activitat de l'Ànchel Conte acadèmic, que va descriure com a "lo sayo zaguer servicio" a la cultura aragonesa. Ha una emotiva intervenció, va descriure el compromís i la il·lusió d'Ànchel amb l'Acadèmia i en concret, per aconseguir que l'aragonés tingues una ortografia normativa oficial. També va recordar els desvelaments que li produïa la manca de recolzament institucional i l'algoria que sentia en veure la bona acollida que l'ortografia començava a tenir entre la societat civil, associacions i editorials.

El director de l'Institut de l'Aragó va concloure la seua allocució amb unes paraules dedicades a la seua relació de treball amb

Ànchel i amb l'agraïment d'haver guanyat de famílies "d'un hombre integro, sensible, cariñoso, impulsivo, con una rasonia y un optimismo infantil, y un esotismo admirable de la 'faberidad'".

Juan Pablo Martínez Cortés ha estat escollit nou director de l'Institut de l'Aragó

El Pleinari de l'Institut de l'Aragó, en la sessió monogràfica celebrada el passat 17 de gener, va elegir el professor Juan Pablo Martínez Cortés com a nou director de l'Institut de l'Aragó. Amb aquesta elecció es cobreix la vacant produïda en la direcció de l'Institut després del traspàs, el 22 de novembre de 2023, d'Ànchel Conte, qui havia estat el director d'aquest òrgan de l'Acadèmia Aragonesa de la Llengua des de la seua constitució.

M. Moret a l'acte d'inauguració de l'Ortografía de l'aragonés.

Ortografía de l'aragonés, la primera publicació de l'AAAL

L'Acadèmia Aragonesa de la Llengua inaugura la col·lecció de publicacions de la institució amb l'edició de l'Ortografía de l'aragonés. Aquesta edició, que ha comptat amb el finançament del Govern d'Aragó, recull el text de la norma ortogràfica oficial de l'aragonés, aprovada el 31 d'abril de 2023 pel Ple de l'AAAL, a proposta de l'Institut de l'Aragó. La publicació compta amb una versió digital, que es pot trobar al web de l'Acadèmia (academiaraagonesa.de.la.lengua.org) i una altra en paper, que es posa a disposició de les institucions, biblioteques i entitats interessades. El volum està dedicat especialment a la memòria de l'Ànchel Conte, primer director de l'Institut de l'Aragó i president de la Comissió de Graia.

Conferència de M. Teresa Moret pel dia de la llengua materna a l'EOI d'Alcañiz

El 21 de febrer, dia de la llengua materna, la professora M. Teresa Moret, acadèmica i secretària de l'Institut Aragonesa del Català, va participar en l'activitat organitzada per l'Escola Oficial d'Idiomes d'Alcañiz a iniciativa dels professors del Departament de Català, en col·laboració amb l'Acadèmia Aragonesa de la Llengua.

En la seua conferència, la Dra. M. Teresa Moret va fer una presentació de l'Acadèmia Aragonesa de la Llengua, en la qual va exposar-ne els antecedents, el procés fins a la constitució de la institució el 2021, l'estructura i les competències, així com el treball fet fins ara i els projectes futurs. Com a colofó d'aquesta xarada, la professora Moret va presentar el vídeo: "El corazón de las lenguas de Aragón: los habitantes", realitzat pel grup de recerca ICON-MULTIMEDIA de la Universitat de Saragossa, al qual pertany.

50è Col·loqui d'Onomàstica a Mequinensa i Calceit

II ACADEMIA ARAGONESA DE LA LENGUA

Juan Giralt i M. Teresa Moret a Mequinensa.

El darrer Col·loqui de la Societat d'Onomàstica (SdO) es va celebrar a la Franja d'Aragó entre el 24 i el 26 de maig de 2024, aquesta vegada coorganitzat per l'Acadèmia Aragonesa de la Llengua, l'Institut d'Estudis Catalans i els projectes de recerca Toponímia d'Aragó, Cantària i La Rioja i Toponímia de l'Arc Mediterrani (tots dos integrats en el macroprojecte Toponomasticon Hispànic), i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Mequinensa, l'Ajuntament de Calceit, l'Institut d'Estudis del Baix Cinca (afiliat a l'Institut de Estudis Altoaragonesos de la Diputació Provincial d'Oca), l'Associació Cultural del Mataranya, l'Institut Ramon Muntaner i l'Associació Còses del Poble de Mequinensa. Aquesta participació col·lectiva ha evidenciat, un cop més, que la implicació d'entitats i institucions properes al territori on se celebra el col·loqui assegura una feina ben feta.

S'acomplien justament ara 30 anys de la celebració a Fraga del 19è Col·loqui de la Societat d'Onomàstica. Aquella experiència de 1994 va ser enriquidora i positiva, perquè va permetre impulsar els estudis locals sobre la toponímia i l'antroponímia de l'àrea catalanòfona d'Aragó, i el seu ressò també va potenciar que es desenvolupessin projectes de més envergadura.

El Col·loqui ha ofert en aquesta ocasió dues línies temàtiques. Una d'elles, va preveure la presentació de comunicacions mequinenses en

amb l'onomàstica en general, tot i que prestant especial atenció a l'etimologia que s'amaga en els noms de lloc i de persona. L'altra, en atenció a la Comunitat Autònoma d'Aragó, es va centrar en l'onomàstica d'Aragó, i per això hi va haver comunicacions que analitzaren aspectes diversos de la toponímia aragonesa dels tres àmbits lingüístics d'aquesta regió (és a dir, aragonès, català i castellà).

Les sessions acadèmiques es van celebrar els dies 24 i 25 de maig a Mequinensa. Foren inaugurades a la Sala Goya pel regidor de cultura, Sr. Darío Vidal, qui en nom de l'Ajuntament de Mequinensa i de tot el poble va donar la benvinguda als assistents i l'Associació prengué la paraula el Sr. Pere Navarro, president de la SdO, qui va remarcar la satisfacció de poder celebrar a la Franja d'Aragó una data tan significativa per a l'associació. En aquest acte inaugural també es van presentar les actes del col·loqui desenvolupat a Temp en 2022.

A Mequinensa, el col·loqui va comptar amb vint intervencions: quatre ponències i setze comunicacions. Les ponències correspongueren als autors: Jesús Vázquez, amb el títol "Toponímia, paisatge i identitat: testimonis toponímics de voses no atestiguades en el aragonès modern"; Ramon Sotac, amb el títol "Toponímia, paisatge i identitat: Xarxa de l'aragonès modern"; Xavier Javier Giralt, amb «Feina feta no fa desbar: estat dels estudis onomàstics sobre la Franja d'Aragó»; i Hector Moret, amb la ponència «L'onomàstica mequinenses en

l'obra literària de Jesús Montaña». Les setze setze comunicacions foren: Bernat Vellvé, «El cas de les Caroses: una confusió plena d'informació»; Ventura Castellví, «Juana i Susana a la toponímia i antroponímia catalanes»; Joan Rovira, «Toponímia d'alta muntanya de la Sènia: tres reis o un?»; Carlos A. Rizzo, «Toponímia ribagorçana: present i futur del projecte»; Guillermo Tomás, «Llengua, toponímia i documentació en la Ribagorça medieval: riscos metodològics i possibilitats de estudi»; Jairo Javier García i Emilio Nieto, «Los topónimos Novaspó y Nambroca: difíciles, distantes y distintos»; Albert Aragones, «Topònims del Mataranya i les Terres de l'Ebre a la novel·la *Martin de Carriera* de Sebastià Juan Arbo»; Vicent Terol, «La franja d'Aragó i la població medieval de les comarques valencianes del sud (segles XIII-XV)»; Francesc Hernández, «Presència aragonesa en els malnoms valencians»; Gabriel Sanz i Xavier Tomás, «El Libro de Centena de Foz (1569), fuente inexplorada para el conocimiento de la onomástica aragonesa»; Ismael Xiva, «Importància de la documentació pretrinita en l'estudi lingüístic dels topònims: els casos de Conchosa (Arapelet, PAH Militar) i de Parents (Onda, la Plana Baixa)»; Emili Casanova, «Mirada etimològica a la toponímia de Castella a través de dos llibres recents: *Toponímia valenciana*, de Leopoldo Pitarroja, 2023 i *El nom dels pobles valencians* d'Abel Soler, 2023»; José Castillo, «Datos en el NGBE con el postizo arroyo que sustantian a los topónimos tradicionales de Aragón (Fortaneta, Fuentes, Linares, Mosqueruela, Nogueruelas, Rubielos y Vakkilimera) y Comunidad Valenciana (Cortés de Aragón)»; Xavier Planes, Juna Karlos Lopez-Mugartza, Carlos Gasol i Mikel Belacko, «Ancils, Anso, Anshero, Ansovel, i Hector Moret, amb la ponència «L'onomàstica mequinenses en

ARAGÓ

L'AAL participa en els actes del Dia Europeu de les Llengües al Congrés

// REDACCIÓ / AAL

El Congrés dels Diputats, en col·laboració amb el Ministeri de Cultura del Govern d'Espanya, va commemorar el propòsit dijous 26 de setembre el Dia Europeu de les Llengües amb un acte de reconeixement al plurilingüisme a Espanya, en el qual van participar representants de totes les acadèmies de les llengües oficials i estatutàries.

La presidenta del Congrés, Francisca Armengol, va obrir l'acte tot comentant que "una seixantena de llengües regionals són parlades amb assistència per un 46 milions d'europeus i europees. No obstant això, avui dia moltes estan en perill d'extinció. En alguns llocs s'està perdent l'ús de certes llengües, sobretot entre els infants i els joves. Es perd, llavors, la transmissió generacional, quelcom d'un valor incalculable per a les societats".

A l'acte va prendre la paraula també el ministre de Cultura, Enric Urtezar, qui va destacar que "cada vegada que una llengua cau en desús, el que està en perill és una forma de mirar el món. Com més plural és una societat, més lliure és la seua ciutadania". Tot seguit, l'artista Rosalén, acompanyada pel seu guitarrista i una intèrpret de llengua de signes, va interpretar quatre temes, en castellà, gal·lec, català i basc.

Després de l'actuació musical, va iniciar-se la taula rodona, moderada per la periodista Nerea Sarriego, en què van participar Carme Riera, vicedirectora de la Real Academia Española; Teresa Cabré, presidenta de l'Institut d'Estudis Catalans; Andrés Urrutia, president d'Euskaltzaindia; Víctor Fernández, president de la Real Academia Galega; Kep de Montoya, president de l'Acadèmia Aragonesa de la Llengua; Joan Rafael Ramos, vicedirecció de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua; i Xosé Ramón

"Semana das Linguas" a la Universitat de Vigo

Amb motiu de la «Semana Internacional das Linguas» que organitza la Universitat de Vigo, la Casa Galega da Cultura va acollir el 2 d'octubre de 2024 un col·loqui sobre l'estandarització de les llengües de l'Estat, on va ser convidada a participar-hi Maria Teresa Moret Oliver, juntament amb altres membres de les acadèmies, com Xosé Henrique Montenegro Romero, de la Real Academia Galega; Miren Askarate Vilari, d'Euskaltzaindia; i Inacio Galán González, de l'Acadèmia de la Llengua Asturiana. L'acte va ser inaugurat pel rector de la universitat i el degà de la Facultat de Filologia i Traducció, i fou organitzat i moderat per la lingüista i professora d'aquesta entitat, Maria del Carmen Méndez Santos.

Al col·loqui es van tractar temes com la situació de l'aragonès i el català a l'Aragó, la importància del procés d'estandarització per a una llengua minoritzada, quin ha estat el paper que ha tingut en els darrers 20 anys l'estandarització en determinades llengües i quins són els reptes més immediats per al futur del gal·lec, l'eusquer, l'asturià, l'aragonès i el català a l'Aragó. Entre els assistents hi havia professors de la facultat, alumnes i interessats per les llengües, que van omplir la sala i van participar activament en un debat posterior.

Membres de les Acadèmies a Vigo

18. Publicacions en o BOA en relación con l'AAL

BOA nº 93, 15/5/2024.

DECRETO 78/2024, de 8 de mayo, del Gobierno de Aragón, por el que se designa a D. Juan Pablo Martínez Cortés, Director del Instituto de l'aragonés.

<https://www.boa.aragon.es/cgi-bin/EBOA/BRSCGI?CMD=VEROBJ&MLKOB=1332038140404>

Núm. 93

Boletín Oficial de Aragón

15/05/2024

DEPARTAMENTO DE PRESIDENCIA, INTERIOR Y CULTURA

DECRETO 78/2024, de 8 de mayo, del Gobierno de Aragón, por el que se designa a D. Juan Pablo Martínez Cortés, Director del Instituto de l'aragonés.

El artículo 7 de la Ley 3/2013, de 9 de mayo, de uso, protección y promoción de las lenguas y modalidades lingüísticas propias de Aragón crea la Academia Aragonesa de la Lengua y establece, en su apartado 3, que estará compuesta por personas de reconocido prestigio en el ámbito de la filología, literatura y lingüística, preferentemente doctores, y con preferencia de nativos hablantes, que cuenten con una larga trayectoria en la práctica y el fomento de los valores lingüísticos y literarios propios de la comunidad aragonesa, y en la que estén representadas las lenguas y modalidades lingüísticas propias de Aragón.

Por Decreto 122/2021, de 29 de julio, del Gobierno de Aragón, publicado en el "Boletín Oficial de Aragón", número 167, el día 10 de agosto de 2021, se nombraron a los quince primeros académicos de número de la Academia Aragonesa de la Lengua.

Los Estatutos de la Academia Aragonesa de la Lengua, aprobados mediante el Decreto 56/2018, de 10 de abril, del Gobierno de Aragón, disponen en sus artículos 36.2 y 49.2 que los directores del Instituto de l'aragonés y del Institut aragonés del català serán elegidos por el plenario de entre sus miembros y nombrados por Decreto del Gobierno de Aragón por término de cinco años.

Mediante Decreto 135/2022, de 21 de septiembre, del Gobierno de Aragón, por el que se designan a los cargos electos de la Academia Aragonesa de la Lengua, se designó a D. Ànchel Conte Cazcarro como Director del Instituto de l'aragonés.

El Pleno del Instituto de l'aragonés en su reunión de 17 de enero de 2024, tras el cese por fallecimiento de D. Ànchel Conte Cazcarro, eligió de entre sus miembros a D. Juan Pablo Martínez Cortés como Director del mismo.

BOA nº 157, 13/8/2024.

RESOLUCIÓN de 12 de julio de 2024, de la Directora General de Patrimonio Cultural, sobre las normas referidas al uso correcto de las lenguas y modalidades lingüísticas de Aragón en el ámbito institucional y de la enseñanza.

<https://www.boa.aragon.es/cgi-bin/EBOA/BRSCGI?CMD=VEROBJ&MLKOB=1347070761212>

Núm. 157

Boletín Oficial de Aragón

13/08/2024

RESOLUCIÓN de 12 de julio de 2024, de la Directora General de Patrimonio Cultural, sobre las normas referidas al uso correcto de las lenguas y modalidades lingüísticas de Aragón en el ámbito institucional y de la enseñanza.

El Estatuto de Autonomía de Aragón en su artículo 71.4 establece como competencia exclusiva de la Comunidad Autónoma de Aragón sus lenguas y modalidades lingüísticas propias.

La Ley 3/2013, de 9 de mayo, de uso, protección y promoción de las lenguas y modalidades lingüísticas propias de Aragón, establece como objeto de la misma el propiciar la conservación, recuperación, promoción, enseñanza y difusión de las lenguas y modalidades lingüísticas propias de Aragón en las zonas de utilización histórica predominante de las mismas.

De acuerdo con el artículo 7 de la Ley 3/2013, de 9 de mayo, corresponde a la Academia Aragonesa de la Lengua establecer las normas referidas al uso correcto de las lenguas y modalidades lingüísticas propias de Aragón, al tiempo que el artículo 8 determina que, en el caso de que las instituciones públicas utilicen las lenguas y modalidades lingüísticas propias de Aragón, deberán seguir la norma lingüística establecida por la Academia Aragonesa de la Lengua.

Con fecha de 3 de abril de 2023 ("Boletín Oficial de Aragón", número 75, de 20 de abril de 2023) la Academia Aragonesa de la Lengua (en adelante AAL) aprobó, a propuesta del Instituto de l'aragonés, un acuerdo normativo "sobre la norma ortográfica oficial del aragonés", que determina lo siguiente: "Se aprueba el documento anexo, titulado "Ortografía del aragonés", como norma ortográfica oficial de la lengua aragonesa, dejando sin efecto el acuerdo normativo 1/2022, de 6 de octubre. A los efectos previstos en los artículos 7.2 y 8 de la Ley 3/2013, de 9 de mayo, y en relación con el aragonés, el uso correcto queda definido por la utilización de dicha norma ortográfica".